

شناسه	مقررات- رویه اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۵/۰۱/۱۹
عنوان موضوع	بررسی پیشنهادات در حوزه تأمین و تنظیم بازار محصولات شیمیایی و پلیمری در شرایط اضطرار		
مرجع طرح موضوع	اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان		
شرح موضوع	در پی شرایط جنگی اخیر و آسیب وارد شده به بخشی از زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های صنعت پتروشیمی کشور، زنجیره تأمین مواد اولیه صنایع شیمیایی و پلیمری با اختلالات جدی مواجه شده است. کاهش عرضه داخلی برخی مواد اولیه، افزایش محدودیت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی، دشواری در نقل‌وانتقال ارز، توقف یا بلا تکلیفی محموله‌های وارداتی در بنادر منطقه‌ای و همچنین افزایش رقابت و نوسانات قیمتی در بورس کالا، موجب بروز مشکلات قابل توجه برای صنایع پایین‌دستی به‌ویژه واحدهای تولیدی فعال در حوزه پلیمر، پلاستیک، بسته‌بندی، نساجی و سایر صنایع وابسته گردیده است. از سوی دیگر، محدودیت‌های ناشی از مقررات ارزی و تجاری موجود، در شرایط اضطراری فعلی انعطاف لازم را برای تأمین سریع مواد اولیه و تداوم تولید فراهم نمی‌کند و استمرار این وضعیت می‌تواند منجر به کاهش ظرفیت تولید، افزایش قیمت تمام‌شده محصولات، اختلال در بازار داخلی و تهدید اشتغال واحدهای صنعتی گردد. در همین راستا، جلسه کارشناسی با هدف بررسی چالش‌های موجود در حوزه تأمین، واردات، تخصیص ارز، حمل‌ونقل و تنظیم بازار محصولات شیمیایی و پلیمری و همچنین احصای راهکارهای فوری و اجرایی جهت مدیریت شرایط فعلی و جلوگیری از تشدید مشکلات صنایع پایین‌دستی تشکیل گردید.		
ایرادات و مشکلات مطروحه	۱- کاهش عرضه داخلی مواد اولیه پلیمری در پی آسیب به بخشی از ظرفیت صنایع پتروشیمی کشور ۲- وجود محدودیت‌ها و انحصار در فرآیند واردات مواد اولیه پلیمری ۳- دشواری در تخصیص و تأمین ارز برای واردات مواد اولیه ۴- محدودیت‌های مربوط به منشأ ارز و کاهش انعطاف در تأمین مالی واردات ۵- افزایش شدید رقابت و نوسانات قیمتی در بورس کالای محصولات پتروشیمی ۶- کمبود نقدینگی واحدهای پایین‌دستی و کاهش عرضه‌های اعتباری ۷- اختلال در حمل‌ونقل دریایی و محدودیت در مسیرهای لجستیکی ۸- محدود بودن ظرفیت حمل‌ونقل ریلی چین- ایران و طولانی بودن زمان انتظار ۹- بلا تکلیفی محموله‌های تجاری ایران در بنادر منطقه‌ای و تحمیل هزینه‌های دموراژ و انبارداری ۱۰- عدم اولویت‌بندی واردات بر اساس نیاز واقعی زنجیره تولید ۱۱- عدم شمول صنایع پایین‌دستی پلیمری در فهرست صنایع آسیب‌دیده از جنگ		

۱۲- سررسید اعتبارات اسنادی و افزایش فشار مالی بر واحدهای تولیدی

بر اساس دعوت‌نامه شماره ۵۰/ص ۱۴۰۵ مورخ ۱۴۰۵/۰۱/۱۸ جلسه کارگروه کارشناسی در تاریخ ۱۴۰۵/۰۱/۱۹ با حضور مدیر دبیرخانه شورای گفت‌وگو، قائم مقام دبیر شورای گفت‌وگو، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری و سایر مدعوین ذیربط از دستگاه‌های خصوصی و دولتی برطبق لیست صورتجلسه ارسالی برگزار شد.

اهم مذاکرات این جلسات مربوط به شرح زیر است:

جناب آقای شاطریان، نایب رئیس محترم انجمن صنایع پلیمر استان:

بخشی از ظرفیت بالادستی پتروشیمی کشور در این شرایط جنگی دچار آسیب شده و طبیعتاً اثر آن مستقیم به صنایع پایین‌دستی منتقل شده است. الان واحدهای تولیدی ما در تأمین مواد اولیه دچار مشکل هستند و اگر در همین مقطع تصمیم فوری گرفته نشود، در ماه‌های آینده با کاهش جدی تولید در صنایع پایین‌دستی مواجه خواهیم شد. در حال حاضر محدودیت‌هایی در واردات مواد اولیه وجود دارد که عملاً اجازه نمی‌دهد بازار سریع خود را با شرایط جدید تطبیق دهد. درخواست ما این است که موضوع واردات مواد اولیه پلیمری از انحصار خارج شود و هر واحدی که اهلیت دارد بتواند نسبت به واردات اقدام کند. الان مسئله فقط تولید نیست، موضوع حفظ اشتغال و جلوگیری از توقف زنجیره تولید است. بسیاری از واحدهای کوچک و متوسط امکان تحمل این شرایط را برای مدت طولانی ندارند و اگر مواد اولیه به‌موقع تأمین نشود، عملاً خطوط تولید متوقف می‌شود.

جناب آقای ریماز، معاون محترم برنامه ریزی اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان:

در حال حاضر مهم‌ترین مسئله، مدیریت منابع محدود موجود و اولویت‌بندی نیازهاست. نمی‌توان همه کالاها را در یک سطح دید. لازم است مواد اولیه‌ای که بیشترین اثر را در حفظ تولید و اشتغال دارند، در اولویت تخصیص ارز و ثبت سفارش قرار گیرند. به همین دلیل پیشنهاد تشکیل کارگروه تخصصی برای احصای نیاز واقعی صنایع و پایش بازار پیشنهاد مناسبی است. اگر اطلاعات دقیق از موجودی‌ها، نیاز واحدها و وضعیت بازار وجود نداشته باشد، ممکن است بخشی از منابع ارزی کشور صرف کالاهایی شود که اولویت کمتری دارند، در حالی که برخی واحدهای تولیدی حیاتی با کمبود مواجه شوند.

جناب آقای دیان اردستانی، نماینده محترم اداره کل گمرکات استان:

بخشی از محموله‌های وارداتی فعالان اقتصادی در بنادر منطقه‌ای از جمله جبل‌علی، کراچی و برخی بنادر هند متوقف یا بلا تکلیف شده‌اند. این موضوع علاوه بر هزینه‌های سنگین انبارداری و دموراز، باعث شده زمان تأمین مواد اولیه نیز به شدت افزایش پیدا کند. بعضاً کالا تخلیه شده اما امکان حمل یا ترخیص آن فراهم نیست. اگر از

جمع بندی
جلسه کارگروه
تخصصی
(کارشناسی) به
تاریخ

۱۴۰۵/۰۱/۱۹

ظرفیت‌های دیپلماتیک و رایزنی‌های بین‌المللی برای تعیین تکلیف این کالاها استفاده نشود، خسارت مضاعفی به فعالان اقتصادی وارد خواهد شد و بخشی از کالاها ممکن است عملاً از چرخه مصرف خارج شوند.

جناب آقای شاه کرمی، رئیس محترم انجمن صنایع نساجی استان:

بخشی از صنایع نساجی استان به‌شدت وابسته به مواد اولیه پلیمری و شیمیایی هستند و افزایش قیمت این مواد در بورس کالا، هزینه تولید را به‌صورت غیرقابل کنترل افزایش داده است. الان رقابت‌هایی در بورس شکل می‌گیرد که با واقعیت تولید همخوانی ندارد و واحدهای کوچک عملاً توان خرید مواد اولیه را از دست می‌دهند. اگر برای کنترل رقابت‌ها و مدیریت بازار مواد اولیه تصمیمی گرفته نشود، بخشی از صنایع پایین‌دستی ناچار به کاهش ظرفیت یا توقف فعالیت خواهند شد.

جناب آقای صافی، قائم مقام محترم دبیر شورای گفت‌وگو:

بخشی از مشکلات فعلی ناشی از شرایط اضطراری و جنگی کشور است و طبیعتاً نیازمند تصمیمات متفاوت و موقت هستیم. برخی از مقررات موجود برای شرایط عادی طراحی شده و الان لازم است در حوزه واردات، تأمین ارز، حمل‌ونقل و اعتبارات اسنادی انعطاف بیشتری ایجاد شود تا واحدهای تولیدی بتوانند این دوره را پشت سر بگذارند. یکی از موضوعات مهم، سررسید اعتبارات اسنادی واحدهای تولیدی است. بسیاری از این اعتبارات قبل از شرایط جنگی گشایش شده اما الان واحدها در ایفای تعهدات خود دچار مشکل هستند. اگر دوره تنفس یا تمدید مناسب داده نشود، فشار مالی مضاعفی به صنایع وارد خواهد شد.

جناب آقای مشکات، مشاور محترم اتاق بازرگانی در امور ارزی:

یکی از مشکلات اصلی فعالان اقتصادی در شرایط فعلی موضوع تخصیص ارز و محدودیت‌های مربوط به منشأ ارز است. در شرایط عادی شاید بتوان این محدودیت‌ها را مدیریت کرد اما در وضعیت فعلی که مسیرهای نقل و انتقال پول دچار اختلال شده، این فرآیندها عملاً زمان‌بر و بعضاً غیرقابل انجام شده است. پیشنهاد ما این است که حداقل برای مواد اولیه شیمیایی و پلیمری، ثبت سفارش و واردات بدون سختگیری در خصوص منشأ ارز و با انعطاف بیشتری انجام شود. بخشی از فعالان اقتصادی الان امکان تأمین ارز از مسیرهای متعارف را ندارند اما می‌توانند از محل ارز حاصل از صادرات دیگران یا روش‌های جایگزین کالا را وارد کنند. اگر این انعطاف ایجاد نشود، در عمل بخشی از تولید کشور متوقف خواهد شد.

جناب آقای صفاری پور، مشاور محترم سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان:

در شرایط فعلی باید تصمیمات به‌گونه‌ای باشد که هم استمرار تولید حفظ شود و هم منابع کشور بهینه مدیریت

گردد. پیشنهادهای مانند اولویت‌بندی واردات، افزایش عرضه اعتباری و تسهیل حمل‌ونقل می‌تواند بخشی از فشار فعلی را کاهش دهد، اما لازم است این اقدامات با هماهنگی میان دستگاه‌های مختلف انجام شود. اگر حمایت از صنایع پایین‌دستی به صورت هدفمند انجام نشود، آثار آن در اشتغال و بازار مصرف استان به سرعت نمایان خواهد شد.

جناب آقای خسروی، معاون محترم هماهنگی امور اقتصادی استانداری:

شرایط فعلی کشور شرایطی عادی نیست و لازم است تصمیمات نیز متناسب با همین وضعیت اتخاذ شود. موضوع تأمین مواد اولیه صنایع پایین‌دستی، حفظ اشتغال و جلوگیری از توقف تولید برای استان اهمیت جدی دارد. بخشی از این مسائل نیازمند پیگیری در سطح ملی است و لازم است پیشنهادات به صورت کارشناسی و منسجم جهت طرح در شورای گفت‌وگوی ملی و دستگاه‌های ذی‌ربط جمع‌بندی شود.

۱- رفع انحصار و تسهیل دسترسی به واردات مواد اولیه پلیمری

با توجه به آسیب‌های وارد شده به بخشی از ظرفیت تولید صنایع پتروشیمی کشور در پی شرایط جنگی و کاهش عرضه داخلی مواد اولیه پلیمری، پیشنهاد می‌گردد هرگونه محدودیت یا انحصار در فرآیند واردات مواد اولیه پلیمری (اعم از محدودیت‌های ثبت سفارش، سهمیه‌بندی یا محدودیت به اشخاص خاص) به صورت موقت لغو شده و امکان ورود این مواد برای کلیه فعالان اقتصادی دارای اهلیت، اعم از تولیدکنندگان و بازرگانان، فراهم گردد.

۲- تسهیل تأمین و تخصیص ارز و پذیرش واردات بدون محدودیت منشأ ارز

پیشنهاد می‌گردد وزارت صمت و بانک مرکزی ج.ا.ن نسبت به تسهیل فرآیند تخصیص و تأمین ارز برای واردات مواد اولیه شیمیایی و پلیمری اقدام نموده و به صورت موقت، امکان ثبت سفارش و واردات این کالاها را بدون الزام به تعیین منشأ مشخص ارز (از جمله ارز حاصل از صادرات خود یا دیگران، یا بدون انتقال ارز) فراهم نماید.

۳- تعیین سقف رقابت در عرضه‌های بورسی مواد پلیمری جهت کنترل نوسانات قیمتی

با توجه به کاهش عرضه داخلی و افزایش تقاضا در بازار محصولات پلیمری، که منجر به شکل‌گیری رقابت‌های شدید و افزایش غیرمتعارف قیمت‌ها در بورس کالا شده است، پیشنهاد می‌گردد به منظور تنظیم بازار و جلوگیری از جهش‌های قیمتی، سقف مشخصی برای رقابت در معاملات مواد اولیه پلیمری در بورس کالا با نظارت مستمر دستگاه‌های ذی‌ربط تعیین گردد، به گونه‌ای که ضمن حفظ سازوکار بازار، از شکل‌گیری قیمت‌های غیرواقعی و خارج از توان مصرف‌کنندگان صنعتی جلوگیری شود.

۴- برنامه‌ریزی هدفمند واردات بر اساس اولویت‌های واقعی زنجیره تولید

پیشنهادهای

پیشنهاد می‌گردد برنامه‌ریزی واردات مواد اولیه شیمیایی و پلیمری بر اساس گروه‌های کالایی و اولویت‌بندی دقیق نیازهای واقعی صنایع پایین‌دستی کشور انجام شود، به گونه‌ای که تخصیص منابع ارزی و مجوزهای وارداتی، به کالاهای دارای بیشترین اثر در تداوم تولید، اشتغال و زنجیره ارزش اختصاص یابد. در این راستا، پیشنهاد می‌شود کارگروهی تخصصی با مشارکت وزارت صنعت، معدن و تجارت، انجمن‌های تخصصی و نمایندگان بخش خصوصی تشکیل شده و نسبت به احصای نیاز واقعی بازار، پایش مستمر موجودی‌ها و تنظیم برنامه وارداتی اقدام نماید.

۵- افزایش ظرفیت حمل‌ونقل ریلی چین - ایران جهت تأمین مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای:

با توجه به محدودیت‌های ایجادشده در حمل‌ونقل دریایی و اختلال در بخشی از مسیرهای لجستیکی کشور در شرایط جنگی، و همچنین افزایش وابستگی فعالان اقتصادی به کریدور ریلی چین - ایران، پیشنهاد می‌گردد ظرفیت حمل‌ونقل ریلی در مسیر چین به ایران از طریق افزایش تعداد قطارهای فعال هفتگی، حداقل از دو سرویس به چهار سرویس در هفته افزایش یابد.

۶- افزایش سهم عرضه اعتباری محصولات پتروشیمی در بورس کالا:

با توجه به کاهش نقدینگی واحدهای تولیدی پایین‌دستی و افزایش فشار مالی ناشی از شرایط جنگی، پیشنهاد می‌گردد سهم عرضه اعتباری محصولات پتروشیمی در بورس کالا، مطابق ظرفیت‌های پیش‌بینی شده در مقررات، از وضعیت فعلی به حداقل ۵۰ درصد کل عرضه‌ها افزایش یابد تا واحدهای تولیدی بتوانند بدون فشار نقدینگی مضاعف نسبت به تأمین مواد اولیه اقدام نمایند.

۷- استفاده از ظرفیت‌های دیپلماتیک جهت تعیین تکلیف محموله‌های بلا تکلیف: با توجه به توقف، تخلیه یا بلا تکلیفی بخشی از محموله‌های تجاری ایران در بنادر و مبادی منطقه‌ای از جمله کراچی، جبل‌علی و برخی بنادر هند، پیشنهاد می‌گردد وزارت امور خارجه با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان بنادر و دریانوردی، از ظرفیت‌های دیپلماتیک و رایزنی‌های بین‌المللی جهت تسهیل ترخیص، انتقال و ورود کالاهای متعلق به فعالان اقتصادی ایرانی استفاده نماید تا از تحمیل هزینه‌های مضاعف انبارداری، دموراژ و خسارات ناشی از توقف کالا جلوگیری شود.

۸- شمول صنایع پلیمری در فهرست صنایع آسیب‌دیده از جنگ:

با توجه به آسیب واردشده به بخشی از ظرفیت‌های بالادستی صنعت پتروشیمی کشور و تأثیر مستقیم آن بر تأمین مواد اولیه صنایع پایین‌دستی، پیشنهاد می‌گردد صنایع پلیمری و واحدهای پایین‌دستی وابسته به زنجیره پتروشیمی، به‌عنوان صنایع آسیب‌دیده از شرایط جنگی تلقی شده و مشمول کلیه حمایت‌ها، تسهیلات، امهال‌ها و مشوق‌های پیش‌بینی شده برای واحدهای آسیب‌دیده قرار گیرند.

۹- تمدید اعتبارات اسنادی واحدهای پتروشیمی و صنایع پایین‌دستی:

با توجه به سررسید بخشی از اعتبارات اسنادی گشایش‌یافته پیش از بروز شرایط جنگی و دشواری واحدهای تولیدی

در ایفای تعهدات در موعد مقرر، پیشنهاد می‌گردد به پتروشیمی‌ها و سایر ذی‌نفعان اعتبارات اسنادی اجازه داده شود سررسید اعتبارات اسنادی مرتبط با واحدهای تولیدی را حداقل به مدت سه ماه تمدید نمایند تا فعالان اقتصادی ناگزیر به استفاده از ابزارهای مالی پرهزینه از جمله تسهیلات مرابحه بانکی نگردند.	
	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه